

Briselē, 16.11.2023.
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1)
(2021. gada 13. jūlijs) par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma
apstiprināšanu**

{SWD(2023) 375 final}

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko groza Īstenošanas lēmumu (ES) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) (2021. gada 13. jūlijs) par Latvijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Pēc tam, kad Latvija 2021. gada 30. aprīlī bija iesniegusi nacionālo atveseļošanas un noturības plānu ("ANP"), Komisija ierosināja Padomei sniegt pozitīvu novērtējumu. Padome pozitīvu novērtējumu apstiprināja ar Padomes 2021. gada 13. jūlija īstenošanas lēmumu².
- (2) Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu, maksimālā finanšu iemaksa, kas tiek darīta pieejama neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā, saskaņā ar tajā noteikto metodi attiecībā uz katru dalībvalsti bija jāatjaunina līdz 2022. gada 30. jūnijam. Komisija 2022. gada 30. jūnijā iepazīstināja Eiropas Parlamentu un Padomi ar minētās atjaunināšanas rezultātiem.
- (3) Latvija 2023. gada 26. septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c pantu iesniedza Komisijai mainītu nacionālo ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu.
- (4) Mainītajā ANP ir ņemta vērā arī atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa, kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktā, un iekļauts pamatots lūgums Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. panta 1. punktu ierosināt Padomei grozīt Padomes īstenošanas lēmumu, ņemot vērā, ka ANP objektīvu apstākļu dēļ daļēji vairs nav iespējams īstenot. Latvijas iesniegtās ANP izmaiņas attiecas uz 70 pasākumiem.
- (5) Padome 2023. gada 14. jūlijā adresēja Latvijai ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā. Padome jo īpaši ieteica Latvijai paplašināt nodokļu uzlikšanu, tai skaitā īpašumam un kapitālam, un stiprināt veselības aprūpes un sociālās aizsardzības adekvātumu. Tā arī ieteica Latvijai turpināt atveseļošanas un noturības plāna stabilu īstenošanu, ātri pabeigt *REPowerEU* nodaļu un turpināt kohēzijas politikas programmu ātru īstenošanu. Tāpat Padome ieteica uzlabot finansējuma pieejamību mazajiem un

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

² ST 10157/21; ST 10157/21 ADD 1.

vidējiem uzņēmumiem, izmantojot publiskās aizdevumu un garantiju shēmas. Attiecībā uz enerģētikas problēmām Padome ieteica Latvijai pēc iespējas drīz 2023. un 2024. gadā izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus vai vismaz nodrošināt, ka tad, ja šie pasākumi ir vajadzīgi, tie ir orientēti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus enerģijas taupīšanai. Padome arī ieteica Latvijai samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām, paātrinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu un stiprinot energoefektivitātes pasākumus, nodrošināt pietiekamu starpsavienojumu jaudu, turpināt sinhronizāciju ar Savienības elektrotīklu un pastiprināt politikas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt zaļo prasmju pilnveidi.

- (6) Pirms mainītā ANP plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Apspriešanās kopsavilkums tika iesniegts kopā ar mainīto ANP. Atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam Komisija saskaņā ar minētās regulas V pielikumā sniegtajām novērtēšanas vadlīnijām ir novērtējusi mainītā ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskaņīgumu.

Grozījumi, kuru pamatā ir Regulas 2021/241 21. pants

- (7) Latvijas objektīvu apstākļu dēļ iesniegtie ANP grozījumi attiecas uz 35 pasākumiem.
- (8) Latvija paskaidroja, ka piegādes ķēdes traucējumu dēļ piecus pasākumus vairs nav iespējams īstenot tā, kā bija paredzēts sākotnējā ANP konkrētajos noteikumos. Tas attiecas uz 3. un 4. mērķrādītāju pasākumā 1.1.1.1.i. (investīcijas: Konkurētspējīgs dzelzceļa pasažieru transports kopējā Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta sistēmā), 5. mērķrādītāju pasākumā 1.1.1.2.i. (investīcijas: Videi draudzīgi uzlabojumi Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta sistēmā), 6. mērķrādītāju pasākumā 1.1.1.3.i. (investīcijas: Pilnveidota veloceļu infrastruktūra) un 18. mērķrādītāju pasākumā 1.2.1.4.i. (investīcijas: Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t.sk. vēsturiskajās ēkās), kas visi pieder pie 1. komponenta (Klimata pārmaiņas un vides ilgtspēja); un uz 176. un 177. atskaites punktu pasākumā 6.1.2.1.i. (investīcijas: Dzelzceļa rentgena iekārtu sasaiste ar *BAXE* un mākslīgā intelekta izmantošana dzelzceļu kravu skenēšanas attēlu analīzei), kas pieder pie 6. komponenta (Likuma vara). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja mainīt 3., 4., 5., 6., 18. un 102. mērķrādītāja tvērumu un pagarināt 176. un 177. atskaites punkta īstenošanas termiņus. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.
- (9) Latvija paskaidroja, ka augstas inflācijas un dažos gadījumos arī piegādes ķēdes traucējumu dēļ sešus pasākumus vairs nav iespējams īstenot tā, kā bija paredzēts sākotnējā ANP. Tas attiecas uz 63. un 64. mērķrādītāju pasākumā 2.3.1.2.i. (investīcijas: Uzņēmumu būtisko digitālo prasmju attīstība), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja samazināt 63. un 64. mērķrādītāja vērtību. Tas attiecas uz 102. mērķrādītāju pasākumā 3.1.1.4.i. (investīcijas: Finansēšanas fonda izveide zemas īres mājokļu būvniecībai), kas pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja samazināt minētā pasākuma sākotnēji iecerēto vērienu. Tas attiecas arī uz 113., 114., 115., 116. un 117. mērķrādītāju pasākumā 3.1.2.1.i. (investīcijas: Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem), 122. un 123. mērķrādītāju pasākumā 3.1.2.3.i. (investīcijas: Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma noturība un nepārtrauktība) un 125. un 126. atskaites punktu pasākumā 3.1.2.4.i. (investīcijas: Sociālās un

profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu sinerģiska attīstība cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem drošumspējas veicināšanai), kas visi pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana). Lai saglabātu šo triju pasākumu nepieciešamo īstenošanas līmeni, Latvija kompensēja lēsto izmaksu pieaugumu, izmantojot papildu resursus, kas kļuva pieejami pēc tam, kad tika atjaunināta maksimālā finanšu iemaksa, kura tiek darīta pieejama neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 181., 182., 183., 184. un 185. atskaites punktu pasākumā 6.1.2.4.i. (investīcijas: Infrastruktūras izveide kontroles dienestu funkciju īstenošanai Kundziņsalā), kas pieder pie 6. komponenta (Likuma vara). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja pagarināt minēto pasākumu īstenošanas termiņus. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.

- (10) Latvija paskaidroja, ka objektīvu apstākļu dēļ, kuri prasa pagarināt iepirkuma procesu, četrus pasākumus vairs nav iespējams īstenot termiņos, kas bija paredzēti sākotnējā ANP. Tas attiecas uz 66. mērķrādītāju pasākumā 2.3.1.4.i. (investīcijas: Individuālo mācību kontu pieejas attīstība) un 78. mērķrādītāju pasākumā 2.3.2.3.i. (investīcijas: Digitālās plaisas mazināšana sociāli neaizsargātajām grupām un izglītības iestādēs), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide), uz 119. un 120. atskaites punktu pasākumā 3.1.2.2.i. (investīcijas: Prognozēšanas rīka izstrāde), kas pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana), un 180. atskaites punktu pasākumā 6.1.2.3.i. (investīcijas: Saņemto pasta sūtījumu muitas kontroles pilnveidošana lidostas MKP), kas pieder pie 6. komponenta (Likuma vara). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja pagarināt 119., 120. un 180. atskaites punkta īstenošanas termiņus un svītrot 78. starpposma mērķrādītāju, bet 66. starpposma mērķrādītāju – samazināt (šā pasākuma galīgo mērķrādītāju atstājot tādu pašu). Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.
- (11) Latvija paskaidroja, ka neparedzētu šķēršļu dēļ vienu pasākumu vairs nav iespējams īstenot tā, kā bija paredzēts sākotnējā ANP. Tas attiecas uz 71. mērķrādītāju pasākumā 2.3.2.1.i. (investīcijas: Digitālās prasmes iedzīvotājiem, t. sk. jauniešiem), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja samazināt starpposma mērķrādītāja vērtību, vienlaikus šā pasākuma galīgo mērķrādītāju atstājot tādu pašu. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.
- (12) Latvija paskaidroja, ka 12 pasākumi ir mainīti, lai ieviestu labākus alternatīvus risinājumus nolūkā sasniegt attiecīgo pasākumu sākotnējo mērķi. Tas attiecas uz 12. mērķrādītāju pasākumā 1.2.1.2.i. (investīcijas: Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā, ko nacionāli plānots ieviest kombinētā finanšu instrumenta veidā) un 26. mērķrādītāju pasākumā 1.3.1.2.i. (investīcijas: Investīcijas plūdu risku mazināšanas infrastruktūrā), kas abi pieder pie 1. komponenta (Klimata pārmaiņas un vides ilgtspēja). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja palielināt apstiprināmo projektu vērtību attiecībā uz energoefektivitātes uzlabošanu un ietvert norādi par projektu aizsardzībai pret plūdiem pabeigšanu. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 35. un 36. mērķrādītāju pasākumā 2.1.2.2.i. (investīcijas: Latvijas nacionālais federētais mākonis), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja mainīt tehnoloģisko risinājumu, kas izmantojams modernas IT arhitektūras un mākoņrisinājumu ieviešanai publiskajā pārvaldē. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 42. atskaites punktu pasākumā 2.2.1.r. (reformas: Uzņēmējdarbības digitālās transformācijas pilna cikla atbalsta izveide ar reģionālo tvērumu), 43. un 44. mērķrādītāju pasākumā 2.2.1.1.i. (investīcijas: Atbalsts Digitālo inovāciju centru un reģionālo kontaktpunktu izveidei), 45. un 46. mērķrādītāju pasākumā 2.2.1.2.i. (investīcijas: Atbalsts procesu digitalizācijai komercdarbībā), kas

pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja paplašināt labumguvēju grupas, lai plašāk izvērstu ekonomikas digitālo pārveidi. Latvija arī ierosināja attiecībā uz dažādām labumguvēju grupām diferencēt, kā tiek mērīti iznākumi. Līdz ar to ir grozīts 43. un 44. mērķrādītājs un ir pievienots jauns 44.a atskaites punkts, lai varētu atspoguļot atbalstu dažādām labumguvēju grupām un paredzētu attiecīgo mērījumu veidu. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 55., 57. un 58. atskaites punktu pasākumā 2.3.1.r. (reformas: Ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas atbalsta sistēmas pieaugušo izglītībai attīstība), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja piekrist tam, ka tā izstrādā vienu vienotu normatīvo regulējumu, kas būtu efektīvāks reformas mērķu sasniegšanas paņēmieni, līdztekus stiprinot saistības attiecībā uz tā īstenošanu, un ka tā paralēli īsteno esošās un plānotās mācību shēmas. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 128. atskaites punktu pasākumā 3.1.2.5.i. (investīcijas: Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū), kas pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana). Pamatojoties uz to un uz apspriešanu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, Latvija prasīja mainīt digitālo prasmju novērtēšanas rīku skaitu uz viens; šajā rīkā tiktu piedāvāti divu veidi testi, kas lietotājiem būtu ērtāk. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 155. mērķrādītāju un 156. atskaites punktu pasākumā 5.1.1.1.i. (investīcijas: Pilnvērtīga inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrāde un tā nepārtraukta darbināšana) un 157. atskaites punktu un 158. mērķrādītāju pasākumā 5.1.1.2.i. (investīcijas: Atbalsta instruments inovāciju klasteru attīstībai), kas abi pieder pie 5. komponenta (Ekonomikas transformācija un produktivitātes reforma). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja atļaut pārskatīt inovāciju sistēmas pārvaldības modeli tā, lai tas nodrošinātu efektīvu atbalstu inovāciju klasteru attīstīšanā. Šie objektīvie apstākļi attiecas arī uz 200. atskaites punktu pasākumā 6.3.1.1.i. (investīcijas: Atvērta, caurskatāma, godprātīga un atbildīga publiskā pārvalde) un 202. atskaites punktu pasākumā 6.3.1.2.i. (investīcijas: Publiskās pārvaldes profesionalizācija un administratīvās un kapacitātes stiprināšana), kas abi pieder pie 6. komponenta (Likuma vara). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja mainīt pieņemamo dokumentu no vadlīnijām par kompetenču satvaru uz iekšējo normatīvo aktu, tādējādi stiprinot juridisko pamatu Valsts administrācijas skolas kompetenču satvara pieņemšanai. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.

- (13) Latvija paskaidroja, ka neparedzētu izmaiņu dēļ attiecībā uz digitālo pakalpojumu sniegšanu trīs pasākumus vairs nav iespējams īstenot tā, kā bija paredzēts sākotnējā plāna konkrētajos noteikumos. Tas attiecas uz 29. un 30. mērķrādītāju pasākumā 2.1.1.1.i. (investīcijas: Pārvaldes modernizācija un pakalpojumu digitālā transformācija, tai skaitā uzņēmējdarbības vide), 32., 33. un 34. mērķrādītāju pasākumā 2.1.2.1.i. (investīcijas: Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas) un 39. mērķrādītāju pasākumā 2.1.3.1.i. (investīcijas: Datu pieejamība, koplietošana un analītika), kas visi pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija prasīja pārdalīt finansējumu šo pasākumu vidū un mainīt 39. mērķrādītāja vērtību. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.
- (14) Latvija arī paskaidroja, ka vienu pasākumu vairs nav iespējams īstenot tā, kā bija paredzēts sākotnējā plāna konkrētajos noteikumos, sakarā ar objektīviem apstākļiem, t. i., nesaderību ar Līguma 107. pantā noteiktajiem valsts atbalsta noteikumiem, kuru plānošanas posmā nevarēja paredzēt. Tas nozīmē 82. mērķrādītāja svītrosānu no pasākuma 2.4.1.1.i. (investīcijas: Pasīvās infrastruktūras izbūve *Via Baltica* koridorā 5G pārklājuma nodrošināšanai), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Pamatojoties uz to, Latvija ierosināja finanšu resursus, kas izbrīvējas, svītrojot 82. mērķrādītāju, izmantot tam, lai palielinātu 83. mērķrādītāja vērienīgumu pasākumā

2.4.1.2.i. (investīcijas: Platjoslas jeb ļoti augstas veikspējas tīklu “pēdējās jūdzes” infrastruktūras attīstība), kas pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide). Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.

- (15) Latvija paskaidroja, ka divi pasākumi ir mainīti, lai ieviestu labākus alternatīvus risinājumus nolūkā sasniegt attiecīgā pasākuma sākotnējo mērķi. Tas attiecas uz 108. mērķrādītāju pasākumā 3.1.1.6.i. (investīcijas: Pašvaldību funkciju īstenošanai un pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo bezizmešu transportlīdzekļu iegāde), kas pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana). Paralēli Latvija ierosināja finanšu resursus, kas izbrīvējas, samazinot budžeta piešķirumu 108. mērķrādītājam, izmantot tam, lai palielinātu 106. mērķrādītāju pasākumā 3.1.1.5.i. (investīcijas: Izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveide un aprīkošana), kas pieder pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana), tādējādi ļaujot plašāk pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru un aprīkojumu. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes īstenošanas lēmums.
- (16) Komisija uzskata, ka Latvijas norādītie iemesli attaisno grozījumu atbilstoši minētās regulas 21. panta 2. punktam.

Pārrakstīšanās kļūdu labojumi

- (17) Padomes īstenošanas lēmuma tekstā ir konstatētas pārrakstīšanās kļūdas, kas skar 35 pasākumus. Padomes īstenošanas lēmums būtu jāgroza, labojot minētās pārrakstīšanās kļūdas, kuru dēļ netiek atspoguļots Komisijai 2021. gada 30. aprīlī iesniegtā ANP saturs, par kuru bija vienojušās Komisija un Latvija. Šīs pārrakstīšanās kļūdas skar pasākumu 1.1.1. (reformas: Rīgas metropoles areāla transporta sistēmas zaļināšana), pasākumu 1.2.1.1.i. (investīcijas: Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošana un pāreja uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu), pasākumu 1.2.1.3.i. (investīcijas: Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti), kas visi pieder pie 1. komponenta (Klimata pārmaiņas un vides ilgtspēja); pasākumu 2.1.1.r. (reformas: Valsts procesu un pakalpojumu modernizācija un digitālā transformācija), pasākumu 2.1.2.r. (reformas: Valsts IKT resursu izmantošanas efektivitātes un sadarbības paaugstināšana), pasākumu 2.1.2.1.i. (investīcijas: Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas), pasākumu 2.1.3.r. (reformas: Tautsaimniecības datu un digitālo pakalpojumu ekonomikas attīstība), pasākumu 2.2.1.2.i. (investīcijas: Atbalsts procesu digitalizācijai komercdarbībā), pasākumu 2.2.1.3.i. (investīcijas: Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanai uzņēmējdarbībā), pasākumu 2.2.1.4.i. (investīcijas: Finanšu instrumenti komersantu digitālās transformācijas veicināšanai), pasākumu 2.2.1.5.i. (investīcijas: Mediju uzņēmumu digitālās pārveides veicināšana), pasākumu 2.3.1.1.i. (investīcijas: Augsta līmeņa digitālo prasmju apguves nodrošināšana), pasākumu 2.3.1.3.i. (investīcijas: Pašvadītas IKT speciālistu mācību pieejas attīstība), pasākumu 2.3.r. (reformas: Digitālās prasmes sabiedrības un pārvaldes digitālajai transformācijai), pasākumu 2.3.2.2.i. (investīcijas: Valsts un pašvaldību digitālās transformācijas prasmju un spēju attīstība), pasākumu 2.4.1.r. (reformas: Platjoslas infrastruktūras attīstība), kas visi pieder pie 2. komponenta (Digitālā pārveide); pasākumu 3.1.1.r. (reformas: Administratīvi teritoriālā reforma), pasākumu 3.1.1.1.i. (investīcijas: Valsts reģionālo un vietējo autoceļu tīkla uzlabošana), pasākumu 3.1.1.2.i. (investīcijas: Pašvaldību kapacitātes stiprināšana to darbības efektivitātes un kvalitātes uzlabošanai), pasākumu 3.1.2.r. (reformas: Sociālo un nodarbinātības pakalpojumu pieejamība minimālo ienākumu reformas atbalstam), pasākumu 3.1.2.5.i. (investīcijas: Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju iesaiste darba tirgū), kas visi pieder

pie 3. komponenta (Nevienlīdzības mazināšana); pasākumu 4.1.1.r. (reformas: Uz cilvēku centrētas, visaptverošas, integrētas veselības aprūpes sistēmas ilgtspēja un noturība), pasākumu 4.1.1.1.i. (investīcijas: Atbalsts sabiedrības veselības pētījumu veikšanai), pasākumu 4.1.1.2.i. (investīcijas: Atbalsts universitātes un reģionālo slimnīcu veselības aprūpes infrastruktūras stiprināšanai), pasākumu 4.1.1.3.i. (investīcijas: Atbalsts sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzēju veselības aprūpes infrastruktūras stiprināšanai), pasākumu 4.2.1.r. (reformas: Cilvēkresursu nodrošinājums un prasmju pilnveide), pasākumu 4.3.1.1.i. (investīcijas: Atbalsts sekundārās ambulatorās veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības novērtēšanai un uzlabošanai), kas visi pieder pie 4. komponenta (Veselība); pasākumu 5.1.r. (reformas: Inovāciju pārvaldība un privāto P&A investīciju motivācija), pasākumu 5.2.1.r. (reformas: Augstākās izglītības un zinātnes izcilības un pārvaldības reforma), kas pieder pie 5. komponenta (Ekonomikas transformācija un produktivitātes reforma); pasākumu 6.1.1.r. (Analītikas stiprināšana un datu pārvaldības attīstība nodokļu administrēšanas un muitas jomā), pasākumu 6.1.2.r. (reformas: Muitas kontroles punktos skenēto attēlu attālināta un centralizēta analīze), pasākumu 6.2.1.2.i. (investīcijas: Ekonomisko noziegumu izmeklēšanas kapacitātes stiprināšana), pasākumu 6.2.1.3.i. (investīcijas: Vienota tiesnešu, tiesu darbinieku, prokuroru, prokuroru palīgu un specializēto izmeklētāju (starpdisciplināros jautājumos) kvalifikācijas pilnveides mācību centra izveide), pasākumu 6.3.1.3.i. (investīcijas: Publiskās pārvaldes inovācijas ekosistēmas attīstība), pasākumu 6.3.1.4.i. (investīcijas: Nevalstisko organizāciju izaugsme sociālās drošības pārstāvniecības stiprināšanai un sabiedrības interešu uzraudzībai), kas visi pieder pie 6. komponenta (Likuma vara). Minētie labojumi neietekmē attiecīgo pasākumu īstenošanu.

REPowerEU nodaļa saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c pantu

- (18) *REPowerEU* nodaļā ir ietverta viena jauna reforma un trīs jaunas investīcijas. Reformas mērķis ir samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un palīdzēt sasniegt Latvijas mērķi kļūt par zaļās enerģijas eksportētājvalsti. Pirmās investīcijas mērķis ir paātrināt valsts tīkla sinhronizāciju ar kontinentālās Eiropas elektrotīkliem un palielināt energoapgādes drošību un stabilitāti. Otrās investīcijas mērķis ir modernizēt, digitalizēt un padarīt drošu valsts energotīklu, un tā ir iedalīta četrās daļās: a) palielināt valsts tīklu jaudu, lai būtu iespējams vairāk integrēt variablu atjaunīgo enerģiju, b) modernizēt pārvades elektrolīnijas, c) ieviest progresīvu viedas sadales pārvaldības risinājumu un d) veikt analītiskus pētījumus nolūkā iezīmēt ceļu, kas Latvijai ļautu kļūt par zaļās enerģijas eksportētājvalsti. Trešā investīcija ir paredzēta jauna un ilgtspējīgi iegūta biometāna ievades punkta izbūvei un IT risinājuma izstrādei attiecībā uz ievades punkta viedu pārvaldību.
- (19) Reforma arī palīdzēs risināt enerģētiskās nabadzības problēmu, atbalstot un veicinot energokopienas.
- (20) Komisija ir novērtējusi mainīto ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Sabalansēta reakcija, kas nosedz visus sešus pīlārus

- (21) Mainītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktu un V pielikuma 2.1. kritēriju lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi sabalansēta reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju un tādējādi pienācīgi nosedz visus sešus pīlārus, kas uzskaitīti minētās regulas 3. pantā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētos problēmjautājumus un tai paredzēto finanšu piešķirumu.

- (22) Attiecībā uz pirmo pīlāru Latvijas mainītajā ANP ir iekļauti papildu pasākumi zaļo problēmjaudājumu risināšanai, konkrēti, *REPowerEU* nodaļā. Šajā nodaļā paredzētie pasākumi palīdzēs sasniegt Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājus un Savienības 2050. gada klimatneitralitātes mērķi, sagatavojot valsts energotīklu lielākai atjaunīgās elektroenerģijas integrēšanai un palielinot ilgtspējīgi iegūta biometāna izmantojumu. Ar pasākumu 7.1.r. (reformas: Valsts enerģētikas nozares pārveidošana) ir paredzēts i) ieviest energokopienām, pašpatērētājiem un mikrorāžošanas iekārtu īpašniekiem labvēlīgu satvaru, ii) paredzēt nosacījumus esošo pārvades un sadales tīklu efektīvākai izmantošanai un iii) paredzēt nosacījumus, kas ļautu palielināt ilgtspējīgi iegūta biometāna ievadīšanu esošajā dabasgāzes tīklā. Paredzams, ka visi *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi būtiski veicinās zaļo pārkārtošanos vai no tās izrietošo problēmjaudājumu risināšanu.

Risinājumi visām problēmām vai ievērojamai to problēmu daļai, kuras ir konstatētas valstij adresētajos ieteikumos

- (23) Sagaidāms, ka mainītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un V pielikuma 2.2. kritēriju palīdzēs efektīvi risināt visas problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (A reitings), kuras konstatētas attiecīgajos Latvijai adresētajos ieteikumos, tai skaitā šo problēmu fiskālos aspektus, vai problēmas, kuras konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, ko Komisija ir oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada ietvaros.
- (24) Konkrētāk, mainītajā ANP ir ņemti vērā valstij adresētie ieteikumi, ko Padome ir oficiāli pieņēmusi pirms Komisijas veiktās mainītā plāna novērtēšanas. Tā kā Latvijai paredzētā maksimālā finanšu iemaksa ir koriģējot samazināta, vispārējā novērtējumā nav ņemti vērā 2022. un 2023. gada ieteikumi, kas nav saistīti ar enerģētikas problēmām.
- (25) Komisija, novērtējusi, kādā mērā visi attiecīgie Latvijai adresētie ieteikumi īstenoti līdz mainītā ANP iesniegšanas brīdim, konstatēja, ka ir panākts būtisks progress to ieteikumu īstenošanā, kuri attiecas uz fiskālo politiku (2022.), nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu (KVAI 2020.4.1., 2019.1.3.), krīzes ietekmes novēršanai paredzēto likviditātes atbalstu (KVAI 2020.3.1.), kā arī publisko investīciju palielināšanu zaļajā un digitālajā pārkārtošanā (KVAI 2022.1.2.).
- (26) Mainītajā ANP ir paredzēts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdzēs efektīvi atrisināt visas ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras Padome bija minējusi Latvijai Eiropas pusgada ietvaros adresētajos ieteikumos, konkrēti šādās jomās: zaļā (KVAI 2020.3.6., 2020.3.5., 2019.3.3., 2019.3.4.) un digitālā (KVAI 2020.3.7., 2019.3.5.) pārkārtošanās, sociālā atstumtība (KVAI 2020.2.1., 2020.2.4., 2019.2.1., 2019.2.3.), veselības aprūpe (KVAI 2020.1.2., 2019.2.3.), reģionālās atšķirības (KVAI 2019.4.1.), izmaksu ziņā pieejami mājokļi (KVAI 2019.3.2.), digitālās prasmes, pieaugušo izglītība (KVAI 2020.2.4., 2019.2.2., 2019.2.4.), augstākā izglītība (KVAI 2019.2.2.), konverģence un produktivitātes kāpināšana, tai skaitā pētniecība un inovācija un atbalsts uzņēmumu investīcijām (KVAI 2020.3.4., 2019.3.1.) un administratīvās spējas, tai skaitā nodokļu administrācijā, publiskajā iepirkumā un tiesu sistēmā (KVAI 2019.4.1.).
- (27) Mainītajā ANP Latvija nav atmetusi nevienu reformu un visos sešos komponentos ir saglabājusi to vērienu. To, ka objektīvu iemeslu dēļ ir samazināti dažu investīciju mērķrādītāji, daļēji atsver citu investīciju izvēršana vai labāku alternatīvo risinājumu piemeklēšana tām.

- (28) Paredzams, ka *REPowerEU* nodaļa palīdzēs īstenot valstij adresētos 2022. un 2023. gada ieteikumus attiecībā uz enerģētiku. Īpaši ir gaidāms, ka reformu pasākums 7.1.r. (reformas: Valsts enerģētikas nozares pārveidošana) ļaus samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām, paātrinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Sagaidāms, ka arī investīciju pasākumi 7.2.i. (investīcijas: Energoapgādes drošība un stabilitāte un sinhronizācija ar Savienības tīklu), 7.3.i. (investīcijas: Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija, digitalizācija un drošība) un 7.4.i. (Ilgtspējīgi iegūta biometāna izmantošanas palielināšana) ļaus samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām un paātrināt atjaunīgo energoresursu izmantošanu, palielinot ilgtspējīgi iegūta biometāna izmantošanu, digitalizējot, modernizējot un padarot drošus valsts elektroenerģijas pārvades un sadales tīklus un palielinot elektroenerģijas akumulēšanu un jaudas. Tāpat gaidāms, ka tie ļaus nodrošināt pietiekamu starpsavienojumu jaudu un turpināt sinhronizāciju ar Savienības elektrotīklu.

Princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”

- (29) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka mainītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, nodrošinās, ka neviens (A reitings) šajā ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852³ 17. panta nozīmē (princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”).
- (30) Mainītajā plānā atbilstība principam “nenodarīt būtisku kaitējumu” ir novērtēta atbilstoši metodikai, kas noteikta Komisijas Tehniskajos norādījumos par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atvēršanas un noturības mehānisma regulu (2021/C 58/01). Izmaiņas, kas pasākumos ieviestas plāna mainīšanas rezultātā, neietekmē novērtējumu, kas bija veikts ANP sākotnējai versijai.
- (31) Latvija attiecībā uz ieviestajām jaunajām reformām un investīcijām, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu, ir sniegusi katra pasākuma novērtējumu saskaņā ar principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”. Vajadzības gadījumā attiecīgajos atskaites punktos un mērķrādītājos ir iekļauti īpaši aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”. Pamatojoties uz Latvijas sniegto informāciju, var secināt, ka ir sagaidāms, ka plāns nodrošinās, ka neviens pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē.
- (32) Nevienam pasākumam, kas iekļauts Latvijas mainītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, nav piemērojams Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta a) apakšpunkts.

Devums REPowerEU mērķu sasniegšanā

- (33) Paredzams, ka *REPowerEU* nodaļa saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta da) apakšpunktu un V pielikuma 2.12. kritēriju lielā mērā (A reitings) līdz 2030. gadam efektīvi palīdzēs panākt enerģētisko drošību, Savienības energoapgādes diversifikāciju, atjaunīgo energoresursu lielāku izmantošanu un lielāku energoefektivitāti, enerģijas akumulācijas jaudas palielināšanu vai atkarības no fosilajām degvielām nepieciešamo samazināšanu.
- (34) Sagaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi sekmēs Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b), c) un e) apakšpunktā norādīto mērķu sasniegšanu. Paredzams,

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

ka investīcijas un attiecīgā reforma ilgtspējīgi iegūta biometāna jomā ļaus palielināt šā resursa izmantojumu, izveidojot reģionālu biometāna ievades punktu un nosakot tiesisko regulējumu ilgtspējīgi iegūta biometāna ievadīšanai esošajā dabasgāzes tīklā (b) apakšpunktā norādītais mērķis). Ir gaidāms, ka šis regulējums arī maziem biometāna ražotājiem dos iespēju dot pienesumu šā resursa vispārējā izmantojumā, nodrošinot piekļuvi pieejamajiem ievades punktiem. Paredzams, ka investīcijas elektrotīkla modernizācijā, digitalizācijā un drošībā palielinās atjaunīgās enerģijas īpatsvaru un paātrinās tās izmantošanu tādējādi, ka tiks ieviesti viedi tīklu pārvaldības risinājumi gan pārvades, gan sadales līmenī un tiks palielināta valsts tīklu jauda, lai būtu iespējams integrēt atjaunīgo enerģiju (b) apakšpunktā norādītais mērķis). Sagaidāms, ka reforma ļaus risināt enerģētiskās nabadzības problēmu, izveidojot energokopienām un pašražošana labvēlīgu tiesisko regulējumu un saskaņā ar šo regulējumu ieviešot iniciatīvas par labu neaizsargātām grupām (c) apakšpunktā norādītais mērķis). Investīcijas stacionāras enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmas izbūvē, paredzams, palīdzēs mazināt iekšzemes un pārrobežu enerģijas pārvades un sadales nepietiekamo caurlaidspēju, kas radusies, valsts tīklu pakāpeniski desinhronizējot no Krievijas un Baltkrievijas tīkliem (e) apakšpunktā norādītais mērķis). Šai investīcijai paredzēts arī sekmēt elektroenerģijas akumulēšanu un palielināt enerģētisko drošību (e) apakšpunktā norādītais mērķis).

- (35) *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi saskan ar Latvijas virzību uz Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punktā noteikto mērķu sasniegšanu, ņemot vērā Padomes jau pieņemtajā īstenošanas lēmumā ietvertos pasākumus, kā arī citus valsts vai Savienības finansētus papildinošos vai papildu pasākumus. Investīcijas stacionāras enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmas izbūvē, piemēram, papildina pārrobežu projektu, kas tiek finansēts no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta. *REPowerEU* nodaļas mērķi saskan ar darbu, ko Latvija veic, lai vēl vairāk samazinātu atkarību no fosilajām degvielām, paātrinātu zaļo pārkārtošanos un kļūtu par tīrās enerģijas eksportētājvalsti.

Pasākumi ar pārrobežu vai daudzvalstu dimensiju vai ietekmi

- (36) Sagaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautajiem pasākumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta db) apakšpunktu un V pielikuma 2.13. kritēriju lielā mērā (A reitings) būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.
- (37) *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi palīdzēs visā Savienībā palielināt energoapgādes drošību, ar viedo tīklu pārvaldības risinājumu palīdzību integrējot atjaunīgos energoresursus, modernizējot un padarot drošu elektroenerģijas infrastruktūru, palielinot elektroenerģijas akumulēšanas jaudas, kā arī paātrinot Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizāciju ar Savienības tīklu.
- (38) *REPowerEU* nodaļa arī palīdzēs mazināt atkarību no fosilajām degvielām, palielinot ilgtspējīgi iegūta biometāna izmantojumu un investējot elektrotīkla modernizācijā, digitalizācijā un drošībā, lai būtu iespējams vairāk integrēt atjaunīgos energoresursus. Investīciju pasākums, kas paredz enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmas (EUBS) uzstādīšanu, ir izstrādāts ar mērķi papildināt Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Polijas īstenoto pārrobežu projektu, lai nodrošinātu Baltijas valstu elektroenerģijas tīklu pilnīgu sinhronizāciju ar kontinentālās Eiropas tīklu. Šī investīcija ietver arī palīgdarbības, kuru mērķis ir uzlabot kritisko infrastruktūru kiberdrošību un nodrošināt pārvades tīkla stabilu darbību pēc sinhronizācijas, lai panāktu atjaunīgo energoresursu (AER) plašāku integrāciju. Investīcijai elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācijā, digitalizācijā un drošībā arī ir pārrobežu un daudzvalstu dimensija un

ietekme, jo paredzams, ka tā palīdzēs novērst enerģijas plūsmu sastrēgumus un veicināt atjaunīgo energoresursu integrāciju šajos tīklos.

- (39) *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu ar pārrobežu vai daudzvalstu dimensiju vai ietekmi lēstās izmaksas veido 99 % no *REPowerEU* nodaļas lēstajām izmaksām. Tāpēc vērtējums ir tāds, ka šai nodaļai lielā mērā ir pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.

Zaļā pārkārtošanās, tai skaitā bioloģiskā daudzveidība

- (40) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, mainītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) veicinās zaļo pārkārtošanos, tai skaitā bioloģisko daudzveidību, vai no minētās pārkārtošanās izrietošo problēmjaudājumu risināšanu. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi atbilst 42 % no ANP kopējā piešķiruma un 100 % no *REPowerEU* nodaļā paredzēto pasākumu kopējām lēstajām izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā noteikto metodiku. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 17. pantā, mainītais ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.
- (41) *REPowerEU* nodaļā paredzētajiem pasākumiem būs paliekoša ietekme, jo tie veicinās valsts elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizāciju, drošību un digitalizāciju. Ir būtiski veikt investīcijas nacionālajā tīklā, lai paātrinātu pāreju uz tīru enerģiju un valsts tīklu sinhronizāciju ar kontinentālās Eiropas tīklu, ņemot vērā arī ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Šajā nodaļā paredzētie pasākumi palīdzēs sasniegt Savienības 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītājus un Savienības 2050. gada klimatneitralitātes mērķi arī tādējādi, ka sagatavos valsts energotīklu lielākai atjaunīgās elektroenerģijas integrēšanai un palielinās ilgtspējīgi iegūta biometāna izmantojumu. Ar attiecīgo reformu ir paredzēts i) ieviest energokopienām, pašpatērētājiem un mikrorazošanas iekārtu īpašniekiem labvēlīgu satvaru, ii) paredzēt nosacījumus esošās pārvades un sadales infrastruktūras efektīvākai izmantošanai un iii) paredzēt nosacījumus, kas ļautu palielināt ilgtspējīgi iegūta biometāna ievadišanu esošajā dabasgāzes tīklā.
- (42) Investīcijas energoapgādes drošībā un stabilitātē un valsts elektrotīkla sinhronizācijā ar Savienības tīklu turklāt sekmēs Latvijas zaļo pārkārtošanos, palīdzot atteikties no fosilajām degvielām. Sagaidāms, ka investīcijas elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācijā, digitalizācijā un drošībā pavērs iespēju lielākā apmērā integrēt variablu atjaunīgo enerģiju, un tādējādi palīdzēs sasniegt Latvijas mērķi kļūt par tīrās enerģijas eksportētājvalsti. Investīcijas ilgtspējīgi iegūtā biometānā papildinās valsts darbu pie atjaunīgās enerģijas īpatsvara palielināšanas un tās izmantojuma paātrināšanas. Tādējādi ir paredzams, ka visi *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi būtiski veicinās zaļo pārkārtošanos vai no tās izrietošo problēmjaudājumu risināšanu.

Digitālā pārkārtošanās

- (43) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, mainītajā ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā veicinās digitālo pārkārtošanos vai no tās izrietošo problēmjaudājumu risināšanu. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 23 % no mainītā ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā noteikto metodiku.

- (44) Mainītajā ANP paredzētie digitālie pasākumi attiecas uz daudziem digitālās pārveides aspektiem, aptverot publisko un privāto sektoru, prasmes un savienojamību, ar uzsvaru uz Latvijas ekonomikas konkurētspējas uzlabošanu vidējā termiņā un ilgtermiņā. Latvijas ANP veiktās izmaiņas neietekmē ANP būtisko devumu digitālajā pārkārtošanā un no tās izrietošo problēmjaudājumu risināšanā.
- (45) Paredzams, ka arī *REPowerEU* nodaļa veicinās digitālo pārkārtošanos un no tās izrietošo problēmjaudājumu risināšanu tādējādi, ka tiks investēts elektroenerģijas sadales un pārvades tīklu digitalizācijā un kritisko energoinfrastruktūru digitālajā drošībā. Minētajā nodaļā paredzētie pasākumi arī palīdzēs palielināt akumulēšanas jaudas saistībā ar viedajām energosistēmām. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 5. punktā, aprēķinot plāna kopējo piešķirumu nolūkā piemērot minētajā regulā noteikto digitālā mērķrādītāja prasību, *REPowerEU* nodaļā iekļautās reformas un investīcijas neņem vērā.

Uzraudzība un īstenošana

- (46) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktā un V pielikuma 2.8. kritērijā, mainītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, ir ierosināta pienācīga (A reitings) kārtība, kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tai skaitā attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem, mērķrādītājiem un saistītajiem rādītājiem.
- (47) Latvijas atvēršanas un noturības plānā ierosināto izmaiņu raksturs un apmērs neietekmē iepriekšējo novērtējumu attiecībā uz atvēršanas un noturības plāna efektīvu uzraudzību un īstenošanu. Atskaites punkti un mērķrādītāji, kas noteikti mainītajiem pasākumiem, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, ir skaidri un reālistiski, un ierosinātie rādītāji attiecībā uz šiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem ir atbilstīgi, pieņemami un pienācīgi. Atskaites punkti un mērķrādītāji ir atbilstīgi arī attiecībā uz jau pabeigtajiem pasākumiem, kas ir attiecināmi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. panta 2. punktu. Šiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem laika gaitā jābūt apmierinoši izpildītiem, lai izmaksas pieprasījums būtu pamatots.

Izmaksas

- (48) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, mainītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, sniegtais pamatojums par ANP lēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (49) Latvija ir iesniegusi individuālas izmaksu aplēses par visiem jaunajiem izmaksas radošajiem pasākumiem, kas iekļauti ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, kā arī individuālu pamatojumu par visiem esošajiem pasākumiem, kuru mainīšana rada izmaiņas izmaksu aplēsēs. Latvijas sniegtā informācija kopumā ir pietiekami detalizēta, lai būtu iespējams novērtēt izmaksu aplēšu pamatotību un ticamību. Latvija aplēses un pieņēmumus par izmaksām iesniedza, izmantojot standartveidnē sniegto tabulu galvenās informācijas un pierādījumu apkopošanai par izmaksām, ieskaitot aprēķinu pamatā esošo metodiku. Latvija iesniedza arī papildu apliecinātos dokumentus par izmaksu aplēsēm, tai skaitā konkursa piedāvājumus, informāciju par agrāk veiktiem salīdzināmiem ieguldījumiem, kā arī detalizētas izmaksu aplēses, ko sagatavojuši kvalificēti eksperti. Papildus Latvija iesniedza vairākas dažādos laika punktos sagatavotas būvniecības izmaksu prognozes, kas atspoguļoja inflācijas radīto izmaksu pieaugumu. Izmaksu aplēšu un apliecināto dokumentu novērtējumā secināts,

ka lielākā daļa izmaksu par jaunajiem pasākumiem ir pienācīgi pamatotas, saprātīgas un ticamas. Arī izmaiņas mainīto pasākumu izmaksu aplēsēs ir pietiekami pamatotas un samērīgas. Visbeidzot, atzīts, ka ANP lēstās kopējās izmaksas ir atbilstīgas izmaksu lietderības principam un ir samērīgas ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi. Izmaksu aplēses par grozītajiem pasākumiem ir tikai neliela daļa no plāna izmaksām un neietekmē sākotnējā plāna novērtējumu attiecībā izmaksu kritēriju (B reitingu).

- (50) Latvija ir sniegusi pietiekamu informāciju un pierādījumus par to, ka neviena jaunā vai *REPowerEU* nodaļā ietvertā pasākumu izmaksas netiks vienlaikus finansētas no citiem Savienības finansējuma avotiem. Apņemšanās nodrošināt aizsardzības pasākumus, kas paredzēti dubultas finansēšanas novēršanai, paliek spēkā un plāna izmaiņu rezultātā nemainās.

Citi novērtēšanas kritēriji

- (51) Komisija uzskata, ka Latvijas ierosinātās izmaiņas neietekmē ANP pozitīvo novērtējumu, kas Padomes Īstenošanas lēmumā ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 (2021. gada 13. jūlijs) par Latvijas atvēršanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu sniegts attiecībā uz ANP atbilstību, efektivitāti, lietderību un saskaņīgumu saskaņā ar 19. panta 3. punkta c), g), j) un k) apakšpunktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Apspriešanas process

- (52) Latvijas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu sarīkoja vairākas apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai apspriestu Regulas (ES) 2021/241 grozījumus, kā arī mainītā ANP saturu. Oficiāla apspriešanās ar sabiedrību par mainīto ANP notika 2023. gada maijā un jūnijā Ministru kabineta elektroniskajā platformā. Notika apspriešanās arī ar sociālajiem partneriem, tai skaitā profesionālo organizāciju pārstāvjiem. Ieinteresēto personu ierosinājumi ir publiski pieejami. Ieinteresēto personu iesaiste diskusijās tika rosināta, izmantojot kohēzijas politikas atbalsta īstenošanai ieviesto pārvaldības un kontroles sistēmu, kurā ieinteresēto personu pārstāvji piedalās ES fondu uzraudzības komitejā.
- (53) Apspriešanās ar ieinteresētajām personām ietvaros Latvijas iestādes speciālā likumdošanas portālā organizēja sabiedrisko apspriešanu par *REPowerEU* nodaļu. Kopumā tika saņemtas 12 atbildes no četriem partneriem. Latvijas iestādes izskatīja saņemtās piezīmes, un ieinteresētajām personām tika sniegti skaidrojumi par turpmākajiem pasākumiem.

Pozitīvs novērtējums

- (54) Tā kā Komisijas novērtējums par Latvijas mainīto ANP, tai skaitā tā *REPowerEU* nodaļu, ir pozitīvs un ir konstatēts, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu būtu jānorāda reformas un investīciju projekti, kas nepieciešami mainītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, īstenošanai, attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un summa neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā, ko Savienība dara pieejamu mainītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, īstenošanai.

Finanšu iemaksa

- (55) Latvijas mainītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, lēstās kopējās izmaksas ir 1 969 244 522 EUR. Tā kā mainītā ANP lēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka nekā Latvijai pieejamā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa, finanšu iemaksai, kas

aprēķināta saskaņā ar 11. pantu un tiek piešķirta Latvijas mainītajam ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, vajadzētu būt vienādei ar kopējo finanšu iemaksas summu, kura pieejama Latvijas mainītajam ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļai. Šī summa ir 1 834 501 144 EUR.

- (56) Latvija 2023. gada 26. septembrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 5. punktu iesniedza pieprasījumu piešķirt minētās regulas 21.a panta 1. punktā minētos ieņēmumus, kas tiek sadalīti starp dalībvalstīm, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 IVa pielikumā paredzētajā metodikā noteiktajiem rādītājiem. *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu, kas atbilst 21.c panta 3. punkta b) līdz f) apakšpunktā minētajiem mērķiem, lēstās kopējās izmaksas ir 134 743 378 EUR. Tā kā šī summa ir lielāka nekā Latvijai pieejamā piešķiruma daļa, Latvijai pieejamajam papildu neatmaksājamajam finansiālajam atbalstam vajadzētu būt vienādam ar piešķiruma daļu. Šī summa ir 123 797 035 EUR.
- (57) Turklāt saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1755⁴ 4.a pantu Latvija 2023. gada 28. februārī iesniedza pamatotu pieprasījumu visu tās atlikušo provizorisko piešķirumu 10 946 343 EUR apmērā no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem pārvietot uz mehānismu. Minētā summa būtu jādara pieejama *REPowerEU* nodaļā ietvertu reformu un investīciju atbalstam kā papildu neatmaksājams finansiālais atbalsts.
- (58) Latvijai pieejamajai kopējai finanšu iemaksai vajadzētu būt 1 969 244 522 EUR.

REPowerEU priekšfinansējums

- (59) Latvija ir pieprasījusi šādu finansējumu *REPowerEU* nodaļas īstenošanai: pārvietošanu 10 946 343 EUR apmērā no provizoriskā piešķiruma no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem un 123 797 035 EUR no ieņēmumiem no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK.
- (60) Attiecībā uz minētajām summām Latvija, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu, 2023. gada 26. septembrī pieprasīja priekšfinansējumu 26 948 676 EUR apmērā, kas atbilst 20 % no pieprasītā finansējuma. Atkarībā no resursu pieejamības minētais priekšfinansējums Latvijai būtu jādara pieejams ar nosacījumu, ka ir stājies spēkā Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktā paredzētais nolīgums, ko noslēdz Komisija un Latvija (“finansēšanas nolīgums”), un saskaņā ar tā noteikumiem.
- (61) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes 2021. gada 13. jūlija Īstenošanas lēmums ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 par Latvijas atvēršanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu. Minētā īstenošanas lēmuma pielikums skaidrības labad būtu pilnībā jāaizstāj,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 groza šādi:

1) Īstenošanas lēmuma 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido *Brexit* korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1. lpp.).

ANP novērtējuma apstiprināšana

Pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts mainītā Latvijas ANP novērtējums. ANP ietvertās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tai skaitā attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.”;

2) īstenošanas lēmuma 2. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

“1. Savienība Latvijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 1 969 244 522 EUR⁵. Minētā iemaksa ietver:

- (a) summu 1 640 779 642 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim;
- (b) summu 193 721 502 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim;
- (c) summu 123 797 035 EUR⁶ apmērā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 6. punktu, kas paredzēta vienīgi minētās regulas 21.c pantā minētajiem pasākumiem, izņemot 21.c panta 3. punkta a) apakšpunktā minētos pasākumus;
- (d) summu 10 946 343 EUR apmērā, kas no *Brexit* korekcijas rezerves pārvietota uz mehānismu.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Latvijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. 237 380 000 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 13. pantu.

26 948 676 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu. Minēto priekšfinansējumu Komisija var izmaksāt ne vairāk kā divos maksājumos.

Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.”;

3) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikuma tekstu.

2. pants
Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Latvijas Republikai.

Briseļē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

⁵ Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā paredzēto izdevumu Latvijas proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

⁶ Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā paredzēto izdevumu Latvijas proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas IVa pielikumā noteikto metodiku.